

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking van: Westminster's world: Understanding political roles

Andeweg, R.B.

Citation

Andeweg, R. B. (1995). Boekbespreking van: Westminster's world: Understanding political roles. *Acta Politica*, 30: 1995(3), 371-373. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3450353>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3450353>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

wordt teveel 'als alle mensen plotsklaps bloemen waren' (citaat van Leo Vroman natuurlijk); of, om in de termen van Held te blijven: op het moment dat Parekhs artikel programmatisch wordt verliest het zijn inbedding.

Deel III, 'Substantive Issues: The Scope and Limits of Democratic Politics', opent met een mooi opstel, hoofdstuk 8, over 'Democracy, Markets and Capital: Are there Necessary Economic Limits to Democracy?' van Christopher Pierson. Het bevat onder meer een heel goede analyse van de tekortkomingen van markt-socialistische ideeën zoals verkondigd door David Miller en anderen. Als Miller tegen deze kritiek geen passend verweer heeft zijn we, denk ik, over dit onderwerp uitgepraat. Hoofdstuk 9, 'Socialism and Democracy' van Alex Callinicos, is met 13 pagina's het kortste opstel. Het had ook 'In Defence of "Real Classical" Marxism' kunnen heten; het is het enige flutopstel in de bundel.

Robert C. Johansen schrijft in hoofdstuk 10 over 'Military Policies and the State System as Impediments to Democracy'. Niet erg verrassend, wel lezenswaard, al neigt Johansen ertoe om, schrijvend over de gevaren die de democratie bedreigen, van die democratie zelf het medicijn tegen alle denkbare kwalen te maken.

John Keane schijft in hoofdstuk 11 over 'Democracy and the Media'; Danilo Zolo in hoofdstuk 12 over 'Democratic Citizenship in a Post-Communist Era', waarin hij onder andere stelling neemt tegen het nogal 'opgeblazen' idee van burgerschap zoals geformuleerd door David Held. (De redacteur schuwt zijn eigen critici niet.)

En dan dus deel IV. John Hall opent dat deel, hoofdstuk 13, met een nogal rommelig stuk over factoren die bijdragen tot de 'consolidering van democratie'. Het is niet allemaal dom of gek wat Hall zegt, maar het stuk heeft de systematiek van een boodschappenlijstje. Het artikel van Paul G. Lewis, over 'Democracy and its Future in Eastern Europe', is verstandig, maar geen nieuws voor wie de literatuur over het onderwerp een beetje kent. Laurence Whiteheads hoofdstuk over Zuid-Amerika is ten dele óók relevant voor Oost-Europa (zie pp. 319-322). Hoofdstuk 16, van Geoffrey Hawthorn, lijkt me een knap, en het is zeker een somberstemmend artikel; maar ik weet niets van Afrikaanse (Sub-Sahara) politiek. Wil daar democratie een kans maken, begrijp ik, dan zou dat moeten – als dat kan – via een constructie die misschien 'bypassing the state' zou kunnen heten. Het hoofdstuk van David Potter over 'Democratization in Asia' bevat een interessante en mij althans overtuigende analyse in de traditie van Barrington Moore. In hoofdstuk 18 ten slotte schetst Simon Bromley, na een historisch overzicht te hebben gegeven, de perspectieven voor een democratische ontwikkeling in verschillende Middenoosterse staten.

Sommige artikelen in deze bundel hebben misschien een sociaal-democratische bias. Hier zijn in elk geval geen 'market liberals' aan het woord. Maar wat zouden uitgesproken 'markt-liberalen' nog over democratie kunnen melden, behalve dan dat er al gauw te veel van is?

Ik zei het eigenlijk al: dit boek is ongeveer zo goed als een bundel over dit thema (deze thema's) maar zijn kan.

J. Oversloot

Donald D. Searing, **Westminster's World: understanding political roles**. Harvard University Press, Cambridge Mass./London 1994

'This book is a standing example of the futility of so much that passes for political science.'

(Vernon Bogdanor, *Times Literary Supplement*, 27 januari 1995)

'Donald Searing has written a splendid book, a book that can be produced by his fellow political scientists as an example to refute many of the allegations against our profession.'

(Graham Wilson, *American Political Science Review*, Vol. 89, 1995, p. 236)

Searings omvangrijke en ambitieuze boek heeft kennelijk bij veel vakgenoten een gevoelige snaar geraakt. In het begin van de jaren '70 ondervroeg deze Amerikaanse politicoloog 521 Engelse parlementariërs met behulp van open en gesloten vragen. De transcriptie van deze interviews van gemiddeld anderhalf uur leverde in totaal 30.000 bij de universiteit van Essex te raadplegen bladzijden op. Daarnaast kregen Searings respondenten ook nog een schriftelijke vragenlijst in te vullen, en werden data verzameld over hun activiteiten (stemgedrag, commissie-werk, schriftelijke vragen, etc.). Wellicht heeft Searing daarmee zoveel bomen geplant dat het ruim twintig jaar moest duren voordat hij het bos kon zien. Zijn boek is daardoor in veel opzichten gedateerd, waarover straks meer, maar toch niet achterhaald.

Searing zoekt bij zijn analyse van de gegevens aansluiting bij het neo-institutionalisme en dat maakt zijn theoretische eerste en laatste hoofdstuk ook van belang buiten de kring van parlementologen. Hij probeert hierbij een verzoening tot stand te brengen tussen de rational-choice neo-institutionalisten, die instituties zien als beperkingen voor het maximaliseren van preferenties die buiten de institutie ontwikkeld zijn, en de historisch neo-institutionalisten, die daarnaast van oordeel zijn dat instituties de preferenties ook vormen. Dit geschilpunt over exogene danwel endogene preferenties wordt door Searing opgelost door onderscheid te maken tussen twee soorten rollen die politieke actoren binnen een institutie spelen. 'Position roles' zijn rollen die voortvloeien uit een positie binnen de institutie die dermate veeleisend is, en waarvan de verwachtingen zozeer zijn uitgekristalliseerd, dat een actor in die positie weinig vrijheid heeft om zelf invulling aan de rol te geven. Searing noemt als voorbeelden ministers, 'junior ministers', 'whips' en 'parliamentary private secretaries'. Binnen het parlement zijn echter ook posities die heel weinig richting geven aan het gedrag: in de Britse casus gaat het dan vooral om de positie van 'backbencher'. Deze 'backbenchers' kiezen een rol die het beste past bij hun persoonlijke motivatie. Searings analyse van deze, wat hij noemt, 'preference roles' vormt de kern van het boek. Hij onderscheidt vier verschillende rollen (elk weer met drie subtypes): de 'policy advocate', die vooral uit is op het beïnvloeden van het beleid; de 'ministerial aspirant', die een carrière in het kabinet nastreeft; de 'constituency member', die het behartigen van de belangen van zijn kiezers en district voorop stelt; en de 'parliament man', voor wie loyaliteit aan de institutie centraal staat. Van elk van deze rollen

wordt een 'thick description' gegeven, met aandacht voor de onderliggende motivatie en voor de gedragsmatige gevolgen.

Hoewel Searing geen frequentie-verdeling over deze vier rollen presenteert, laat deze zich uit zijn boek makkelijk afleiden. Van de door hem ondervraagde 'backbenchers' blijkt bijvoorbeeld 41 procent tot de categorie 'policy advocates' te behoren. Dit is een opvallend hoog percentage omdat Searings gegevens uit het begin van de jaren '70 stammen, en dus voor de grote hervorming in 1978 toen Departmental Select Committees een vaste plaats in de procedures van de Commons kregen. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat het inrichten van een toneel voor bespreking van specifieke beleidsterreinen het spelen van de rol van 'policy advocate' nog aantrekkelijker heeft gemaakt.

Te lang hebben onderzoekers naar het gedrag en de opvattingen van Europese parlementariërs zich geperst in een door Wahlke en Eulau ontworpen Amerikaans bed van Procrustes, waarin alleen plaats was voor 'trustees', 'delegates' en 'politicos', rollen die in parlementaire stelsels minder relevant zijn gebleken. Searings typologie is in dat opzicht een grote verbetering, maar is zeker niet zonder ernstige gebreken. Wie Searings rollen bijvoorbeeld vergelijkt met de drie voornaamste 'versnellingen' of 'gedaanten' van het parlement die in Nederlands onderzoek wel zijn onderscheiden, ziet naast begrijpelijke ook onbegrijpelijke verschillen. Searings 'policy advocate' past uitstekend in het parlement als (verkokerde) 'marktplaats' voor de verhandeling van maatschappelijke belangen, en zijn 'parliament man' zal zich thuis voelen in het parlement als grondwettelijke 'institutie'. Dat de 'constituency member' in Nederlands onderzoek nauwelijks opduikt laat zich makkelijk verklaren door het andersoortige kiesstelsel, en het recruteringspatroon van Nederlandse ministers laat begrijpen dat ook 'ministerial aspirants' dun gezaaid zijn in de Tweede Kamer. Naast 'marktplaats' en 'institutie' is het Nederlandse parlement echter vooral ook een partijpolitieke 'arena' waarin Kamerleden de rol van partij-politicus spelen. Zelfs de meest oppervlakkige kennis van het Britse parlement leert dat de Commons vergeleken met onze Kamer eerder meer dan minder trekken van zo'n partijpolitieke arena kent. Waarom vindt Searing dan geen rol als 'partisan'? Searings antwoord is verstoppt in een van zijn laatste voetnoten (p.486, noot 16): 'What does not appear at all in our typology, but appears often in typologies published by both MPs and political commentators, is the "role" of the Party Politician or Party Loyalist. This is obviously one of the most important dispositions on the backbenches. But it is a *disposition*, not a role, a disposition like "delegate" or "trustee", a disposition that functions like a decision rule and can be applied by MPs *in any role*'. Ik geloof daar niets van: voor 'constituency members' die zich als een soort ombudsman voor de kiezers in hun district opstellen is partij-binding geen beslisregel; en de correlatie tussen de toename van het aantal 'policy advocates' en de afname van de partij-cohesie bij stemmingen doet op zijn minst vermoeden dat voor policy advocates het partijlidmaatschap ook geen algemene dispositie is.

De achilleshiel van Searings analyse is dat hij een typologie van rollen verwacht met een typologie van MPs: elk speelt slechts één rol. Dat is even merkwaardig als het indelen van toneelspelers als Romeo's of Gijsbrechts: zij hebben wellicht beide rollen

(en nog vele andere) in hun repertoire, en spelen de rol die past in het stuk dat op dat moment door hun gezelschap wordt opgevoerd. Echte MPs zijn waarschijnlijk allemaal 'constituency member' als zij een 'surgery' houden, 'policy advocate' in een Departmental Select Committee, 'parliament man' in discussies over staatsrechtelijke mores, en 'party loyalist' bij ideologisch geladen kwesties. Searing geeft dat tussen de regels door ook wel toe: nadat hij alle respondenten voor elk van de vier rollen een score heeft toegekend, meldt hij trots 'that only 6.5 percent of all backbenchers had ties among their composite scores. In other words, nearly all of them had only one top score', maar '(...)the remaining three scores were rarely negligible (...)', '(t)he composite scores for the role of the Policy Advocate, for example, show that most backbenchers do dabble in this role', en '(m)uch the same pattern applies to the role of the Constituency Member: nearly everyone does some, but only a minority makes it a principal occupation' (p.416). Als vrijwel alle MPs naast de rol waar zij het hoogste op scoren, ook nog tenminste twee andere rollen blijken te spelen, is het misleidend hen aan de hand van slechts één rol te typeren. De echte vragen moeten zijn wanneer een parlementariër welke rol speelt, hoe rolwisselingen verklaard kunnen worden, en wat daarvan de beleidsmatige gevolgen zijn. Voor het beantwoorden van die vragen, liefst in een vergelijkende studie van parlementsliden in verschillende landen, biedt Searings boek (en zeker zijn 30.000 bladzijden in Essex) een geweldig vertrekpunt. Ondanks de vele zwakheden blijft het dan ook een boek om jaloers op te zijn.

Rudy B. Andeweg